

OREBLADET

Medlemsblad for

Trøndelagsavdelingen av Norsk Botanisk Forening

*Snøgras i
Forollhogna
nasjonalpark*

Årg. 5

Nr. 2 - 2002

OREBLADET

Orebladet utgis av:

Norsk Botanisk Forening, Trøndelags-
avdelingen (NBF-TLA)

Adresse: Vitenskapsmuseet
Institutt for naturhistorie
Erling Skakkes gt. 47A
7491 Trondheim

ISSN 1501-4924

Redaksjonskomite

Arne Jakobsen
Inga E. Bruteig
Svein Terje Båtvik

Abonnement

Bladet utgis med to nummer i året. For medlemmer av Trøndelagsavdelingen av NBF inngår Orebladet i medlemskapet. Abonnementspris for ikke-medlemmer er for 2000 kr. 75,-.

Manuskripter

Manuskripter kan sendes som Word-fil (versjon 2000 eller eldre), gjerne som vedlegg til e-postadressen arne.jakobsen@gauldal.vgs.no. Bruk skrifttype Times New Roman i størrelse 12 gjennom hele teksten. Enkel linjeavstand. Overskrifter utheves. For de som ikke har tilgang på PC, kan manuskripter sendes maskinskrevet eller tydelig håndskrevet.

Norske plantenavn skal brukes der disse finnes. Eventuelle latinske navn skal stå i kursiv etter det norske navnet uten bruk av bindestrek eller parentes.

Illustrasjoner

Redaksjonen ønsker illustrasjoner i form av strektegninger, diagrammer og foto både som papirkopier og dias. Merk foto som skal returneres med navn og returadresse.

Frist for manuskripter

Vårnummer: 1. april

Høstnummer: 1. november

Styret NBF-TLA:

Marthe Gjestland (leder)
Bolette Bele
Trond Magne Storstad
Sunniva Aagaard
Olga Hilmo
Egil I. Aune

Ekspertiseringskomiteen:

Anders Lyngstad
Kristian Hassel
Dag Inge Øien
Einar Kongshaug

Tegningene i bladet er laget av Dagny Tande Lid og er gjengitt med tillatelse.

Ord fra lederen

Det ble en hektisk start på den grønne sesongen. Vi arrangerte syv turer i Nord- og Sør-Trøndelag på Villblomstenes dag 9 juni. Tilstrømmingen var ikke overveldende. Det var fra en til syv deltakere på de fleste turene. På ett sted møtte ingen, men turlederen informerte om Botanisk forening til forbigående. Det var forøvrig en særdeles varm sommerdag hvor folk stort sett holdt seg i ro. Oppslutningen ellers i landet var heller ikke stor bortsett fra der hvor man "hang seg på" andre arrangementer. Villblomstenes dag vil bli arrangert igjen til neste år, den 15 juni. Vi håper vi slipper journaliststreik denne gangen, så vi får forhåndsmtale av turene.

Forsøket med en ekskursjon til Forollhogna lyktes heller ikke denne gangen. Erfaring viser at det er vanskelig både å skaffe turledere og deltakere midt på sommeren. Med en rekordvarm og tørr sommer kunne det ikke bli noe annet enn en elendig sopp-sesong. Vi får skylde på været at både årets soppekursjon og utstilling ble avlyst. Eller ble sesongens ekskursjonsprogram gjennomført.

Det er vanskelig i dag å finne folk som har tid og engasjement til å "gløde" for en forening. Trøndelagsavdelingen er ikke noe unntak, derfor er det vanskelig å sette igang større prosjekter. NBF hadde det andre landsomfattende lokalfloraseminar i

høst. Trøndelagsavdelingen deltok med lederen uten å kunne meddele at vi hadde noen fortgang i saken. Innlegg fra de ulike prosjektene i Norge viste at uten en eller flere sterkt engasjerte personer som kan drive fram prosjektet, kommer man ingen vei. Stort sett var det enmannsarbeid. Orebladet er også inne i en tung periode. Vi avslutter nå den 5 årgangen, og det er helt "tørke" når det gjelder stoff fra medlemmene. Skal vi fortsatt ha et medlemsblad (og det koster også en del å produsere) må vi ha noe innhold. Alle som har noe smått eller stort av botanisk interesse oppfordres derfor til å ta kontakt med redaktøren. Et alternativ er å gå over til et elektronisk medlemsbrev som sendes når det finnes stoff.

Marthe Gjestland

Snøgras *Phippsia* i Forollhogna nasjonalpark

Av Leif Galten

Forollhogna nasjonalpark i grenseområdet mellom Sør-Trøndelag og Hedmark omfatter et lav-mellom-alpint fjellviddelandskap med overveiende mineralrike og skifrige bergarter. Denne berggrunnen gir grobunn for en rik flora der kystbundne planter, østlig boreale planter og fjellplanter møtes (Galten & Jakobsen 2002). Av de mest sjeldne og eksklusive fjellplantene, er de små snøgrasene *Phippsia*. Dette er økologiske spesialister som helst vokser i seint framsmeltete snøleier. Det unisentriske sprikesnøgraset *P.concinna* er mest ekstremt i det det foretrekker smeltevannsmettet eller overrislet, kalkrik grus. Det bisentriske vanlige snøgraset *P.algida*, som slett ikke er så vanlig som navnet tilsier, vokser ofte noe tørrere, uten så strenge krav til næringstilgangen og ofte i sluttet mosevegetasjon.

I 1948 fant Tore Ouren snøgras på Rogneskletten i Budalen, helt nord i dagens nasjonalpark (Ouren 1952). Voksestedet lå i snøleie i den store bekkedalen som nesten skjærer Tangen sør på Rogneskletten i to deler. Elleve år seinere, i 1959, gjorde H. Kosberg et nytt funn, nå i nordøstvendt snøleie i Buhogna rett øst for Forollhogna (H. Kosberg 12.8.1959 TRH).

Reidar Elven utførte i 1975 registreringer av vegetasjon og flora i Vangrøftdalen og Kjurrudalen i Os. Han beskrev tre voksesteder for sprikesnøgras i Dalbusjøgda, Gardåhøgda og Litjøyhøgda (O 19.08.75),

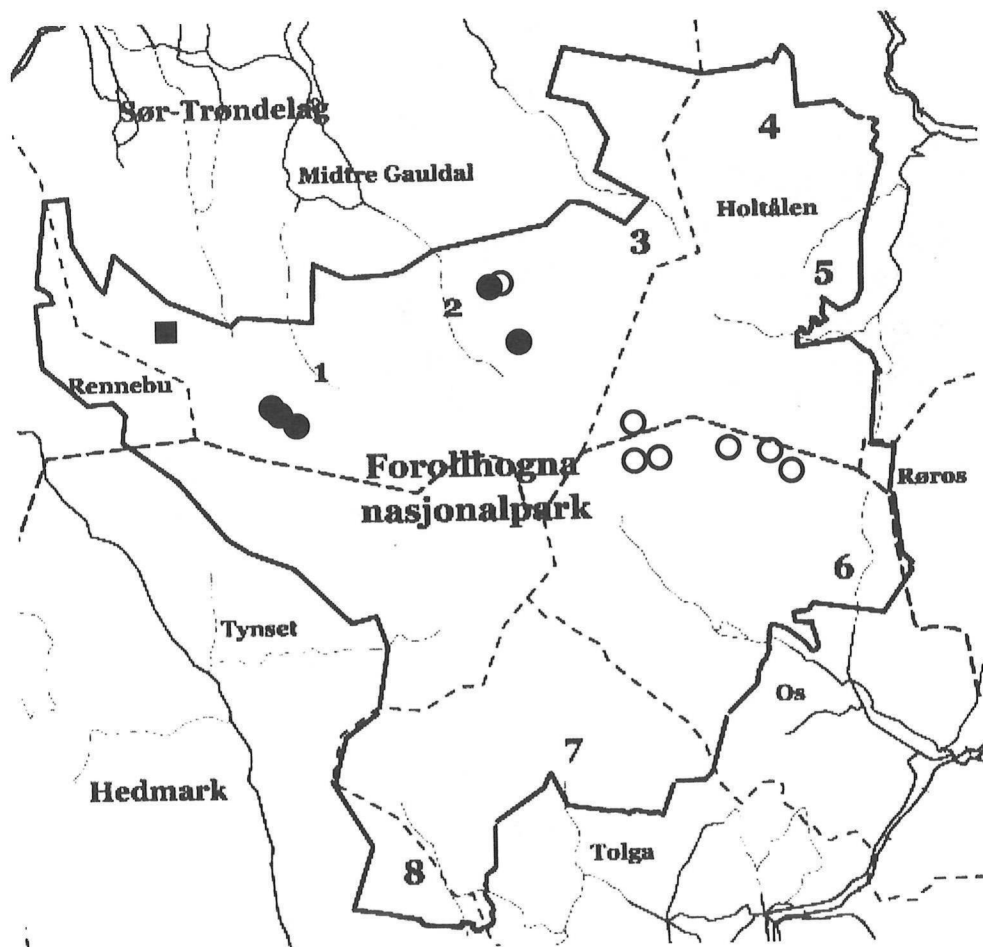
og fulgte i 1986 opp med ytterligere to funn, nå i Fjellsjøgda (O 06.07.86).

I sin "kommentar til snøgrasslekta" i Blyttia 1986 klargjør Elven at det er bare sprikesnøgraset som er funnet i Budalen, Holtålen og Os så vel som øst i Sylan og Helagsfjället, og at de to snøgras-artene er godt skilt (Elven 1986, Danielsson 1994). Sprikesnøgras er påvist utryddet fra enkelte lokaliteter i Sylan parallelt med utsmelting og tilbakegang av snøfonner og breer (Elven 1986). Fylkesmannen i Sør-Trøndelag oppfordrer i en rapport i 1995 til å undersøke om arten ennå finnes på de tidligere angitte voksestedene i Forollhogna-området.

Undertegnede har høsten 2002 tatt Fylkesmannen på ordet. Tre turer inn i Forollhogna nasjonalpark har gitt ett gjenfunn og fire nyfunn av snøgras nord og nordvest i nasjonalparken.

Nordre Sandfjellet i Soknedal

1.9.2002 botaniserte jeg sammen med min datter i de store, dype snøleiene i Portdalen på Sandfjellets nordøstskråning, i om lag 1050 m høyde. De siste årene har all snøen smeltet ut her, og nå fant vi snøleiene temmelig tørre. I tørt, mer eller mindre sluttet moseteppes i det midtre av de tre snøleiene fant vi tre store bestand av vanlig snøgras *Phippsia algida*. Vi talte mer enn 200 rosetter, hvorav over 100 i blomst eller frukt i det

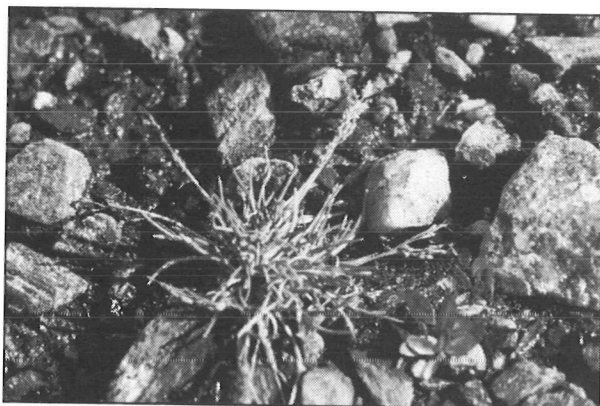

Utbredelsen av snøgras *Phippsia* i Forollhogna nasjonalpark.

■ Vanlig snøgras ● Spikesnøgras ○ Spikesnøgras, tidligere funn

om lag 100 x 200 m store snøleiet. Floraen er rik med vekslende innslag av moser som rødknoppnikke *Pohlia drummondii*, snøbinnemose *Polytrichastrum sexangulare* og rødmakkmose *Scorpidium revolvens*, jevn dominans av musøre *Salix herbacea* og spredte forekomster av fjellsyre *Oxyria*

digyna, seterarve *Sagina saginoides*, brearve *Cerastium cerastoides*, issoleie *Ranunculus glacialis*, dvergsoleie *R. pygmaeus*, høyfjellskarse *Cardamina bellidifolia*, stjernesildre *Saxifraga stellaris*, bekkesildre *S. rivularis*, gulsildre *S. aizoides*, dvergmjølke *Epilobium*

Sprikesnøgras Phippsia concinna fra Tangen på Rogneskletten.

Foto: Leif Galten, 08.09.2002

anagallidifolium, moselyng *Cassiope hypnoides*, dverggråurt *Omalotheca supina*, buefrytle *Luzula arcuata* ssp. *arcuata*, rypestarr *Carex lachenalii*, fjellkvein *Agrostis mertensii*, fjellrapp *Poa alpina* var. *vivipara* og rødsvingel *Festuca rubra*. Her er også den vakre høyfjellsveronica *Veronica alpina* ssp. *pumila* med de mørkhårete kapslene. På mer åpen og fuktig leirjord ned mot bekken i dalbunnen vokste safranlav *Solorina crocea*, og ned i den våte grusen i bekkeleiet sto spredte eksemplarer av snøgraset sammen med vrangnøkkemose *Warnstorfia exannulata* og snømyrull *Eriophorum scheuchzeri*.

Rogneskletten og Hamran i Budalen

8.9.2002 tok vi turen inn på Tangen på Rogneskletten, til Tore Ourens snøgras-lokalitet fra 1948. Fra Rognesvollen i Synnerdalen fulgte vi bekkedalen rett oppover (østover) mot høyde 1080 helt

nord på Tangen. Vi gikk gjennom store og vakre snøleier med mengder av musøre *Salix herbacea* og dverggråurt *Omalotheca supina*. Her var også fjellkvein *Agrostis mertensii*, fjellrapp *Poa alpina* var. *vivipara*, snømyrull *Eriophorum scheuchzeri*, dvergsoleie *Ranunculus pygmaeus*, fjellskrinneblom *Arabis alpina*, stjernesildre *Saxifraga stellaris*, gulsildre *S.*

aizoides og bekkesildre *S. rivularis*. Store, leirholdige jordflytningsvalker bølget ned de bratte skråningene, - sydd sammen av grønne binnemose-tepper (*Polystichastrum saxangulare*) eller stundom bare av tynne hinner av krypsnøemose *Anthelia juratzkana*. I 1050 m høyde var bare så vidt snøen smeltet. Smeltevannet fløt ut over mer eller mindre naken leire iblandet rikelig med stein og grus. Med ett sto vi blant masse små tuer med snøgras. På et område på 10 x 20 m talte vi over 100 rosetter. Plantene var relativt store og med sprikende aks, noen strå også oppreiste, og alle med tydelig tetthårete inneragner og smale, spoleformete frukter. Vi hadde utvilsomt funnet spikesnøgras *Phippsia concinna*! Spredt mellom snøgras-individene registrerte vi fjellkvein *Agrostis mertensii*, sølvbunke *Deschampsia cespitosa*, snømyrull *Eriophorum scheuchzeri*, brearve *Cerastium cerastoides* og aller mest dvergmjølke *Epilobium anagallidifolium*. Nede i sigevannet var det også flekkvis vrangnøkkemose *Warnstorfia exannulata*.

Sprikesnøgraset vokste i flere ansamlinger videre oppover mot høyde 1080 inntil snøleiet "tørket ut" til musøre- og engsnøleier øverst i sadelen. Bekkedalen stuper ned til bratte, dype og våte ekstremsnøleier igjen på østsida. Her lå ennå en stor, blå isfleck og svettet i høstvarmen og spredte smeltvann ut over naken grus. Sprikesnøgraset og de samme følgeartene sto og ventet på oss. I tillegg kunne vi notere blomstrende fjellveronika *Veronica alpina* ssp. *alpina* og høyfjellskarse *Cardamina bellidifolia* med frukter.

Vi tok inn på pilgrimsleia sørover Tangen, opp Hamran til Storvarden og videre ned under (nordøst for) Grøthaugen. Et streif inn i et meget vått, østvendt snøleie med kilder i 1140 m høyde gav et nytt funn av sprikesnøgras *Phippsia concinna*, - riktig nok bare noen ganske få individer godt spredt utover. Snømyrull *Eriophorum scheuchzeri*, fjellkvein *Agrostis mertensii*, fjellrapp *Poa alpina* var. *vivipara* og vrangnøkkemose *Warnstorfia exannulata* var de mest framtrepende artene ute i kildebekkene, mens vardefrytle *Luzula arcuata* ssp. *arcuata* vokste i beskjedene mengder inn mot kantene.

Blåurdfjellet vest for Endalen i Budalen

1.10.2002 avsluttet Gauldal videregående skole sitt personalseminar med en fjelltur fra Sørstuvollen til Blåurdtjørna og Middagsknippen i Endalen (Budalen). Under oppstigningen mot Middagshøgda stirret vi opp mot store, leire- og steingrå snøleier under høyde 1103. Vinden hadde samlet høstens første snødryss til et hvit bånd på kanten over de mørke skrentene.

Arne Jakobsen og undertegnede ble fristet av synet og la turen gjennom snøleiene som ligger i flere avsatter oppunder høyden. Her var våt, delvis overrislet og tydeligvis nylig framsmeltet grus- og leirjord mellom steinene. Til å begynne med så vi bare tvillingsiv *Juncus biglumis*, fjellkvein *Agrostis mertensii*, fjellrapp *Poa alpina* var. *vivipara* og snømyrull *Eriophorum scheuchzeri*. På mer stabil og mosegrodd grunn ut mot kantene vokste seterarve *Sagina saginoides*, trefingerurt *Sibbaldia procumbens*, kildemjølke *Epilobium alsinifolium*, fjellveronika *Veronica alpina* ssp. *alpina* og rypestarr *Carex lachenalii*. Etter hvert oppdaget vi sprikesnøgraset, - tett i tett på grusen opp gjennom snøleiene. Her var store individer med store og tydelig sprikende aks, de fleste nedliggende, men med knekk på stengelen som viste at de hadde vært oppreist. Selv med håndlupe var det ikke vanskelig å se de strie hårene på inneragnene. Opp mot snøbremmen på kanten av høyden, ble snøleiet tørrere og snøgraset forsvant.

Rett på vestsida av Blåurdtjørna reiser en mørk fjellvegg seg under Middagsknippen. Her er kilder og overrislet, relativt åpen leire- og grusmark, - og enda mer sprikesnøgras! Sør om skrenten kommer en bekk ned fra avsatsen ovenfor. Avsatsen er egentlig en dal med store, flotte snøleier inn mot toppen av Middagsknippen. Et hastig streif opp gjennom dalen gav spredte funn av sprikesnøgras, men ikke i så store mengder som under Middagshøgda og nede ved Blåurdtjørna.

Oppsummering

De to snøgras-artene kan være vanskelige å holde fra hverandre. Derfor ble belegg tatt med fra alle lokaliteter med unntak av de sist beskrevne ved Blåurd tjerna og i Middagsknippen.

Gode anvisninger for artsbestemmelse finnes hos Lid & Lid (1994), Nilsson (1995), Mossberg et al. (1995) og Nordhagen (1970).

Vanlig snøgras er under 10 cm, blekt gulgrønt, nedliggende med tette aks. De omvendt eggformede kapslene er nesten helt skjult i inneragner som er snaue eller stundom med noen få, spredte hår. De korte ytteragnene blir ofte sittende på lenge og ser ut som små brodder. Den er ny for Forollhogna-området. Nærmeste lokaliteter er Einunndalen i Tynset og Follidal, Leirtjønnkollen i Oppdal og Trollheimen i Rennebu. Forekomsten på Sandfjellet er dermed den østligste kjente.

Sprikesnøgras kan stundom bli lenger enn 10 cm. Det er mørkere i fargen, er ofte opprett, i alle fall i tidlig blomstring.

Inneragnene er tydelig og tett håret opp til midten og fruktene er lange og spoleformete. Aksene spriker i alle fall etter fruktmodningen.

Når det gjelder mine belegg av snøgras, har Reidar Elven velvilligst kontrollbestemt dem. Jeg retter hermed en stor takk til ham. Beleggene er innlevert til TRH.

Litteratur

- Danielsson, B. 1994. Härjedalens kärlväxtflora. SBT-förlaget, Lund
- Elven, R. 1975. Botanisk rapport. Hedmark: Os, Vangrøftdalen, Kjurrudalen m.m. Inventering 1975 og tidligere undersøkelser 1963-1969. Upubl.
- Elven, R. 1986. Kommentarer til snøgras-slekta (*Phippsia*) og nyfunn av spikesnøgras (*Phippsia concinna*) i Sør-Norge. *Blyttia* 44: 126-133.
- Fylkesmannen i Sør-Trøndelag, miljøvern avdelingen. 1995. Statusrapport om flora/vegetasjon og fauna i det foreslåtte verneområdet Forelhogna i Sør-Trøndelag. Rapport 7/95.
- Galten, L. & Jakobsen, A. 2002. Forollhogna nasjonalpark – møte mellom Trøndelag og Østlandet. *Blyttia* 60: 163-171.
- Lid, J. & Lid, D.T. 1994. Norsk flora. 6. utgåva ved Reidar Elven. Det norske samlaget, Oslo.
- Mossberg, B., Stenberg, L. & Ericsson, S. 1995. Gyldendals store nordiske flora. Gyldendal Norsk Forlag A/S, Oslo.
- Nilsson, Ø. 1995. Nordisk fjellflora. Norsk utgave: Reidar Elven. J.W. Cappelen Forlag a.s., Oslo.
- Nordhagen, R. 1970. Norsk flora. Illustrasjonsbind. Del 1. H. Aschehoug & Co. (William Nygaard), Oslo.
- Ouren, T. 1952. Floraen i Budal herred i Sør-Trøndelag. K. Norske vidensk. Selsk. Skr. 1952(1): 1-101.
- Leif Galten, Frøsetåsen 3B, 7290 STØREN.
Leif.galten@gauldal.vgs.no

Nettflora for Trøndelag

Dette er et prosjektet i samarbeid mellom Trøndelagsavdelinga av Botanisk forening og Nettverk for miljølære. Med utgangspunkt i Botanisk forenings lokalflora-prosjekt for Trøndelagsfylkene, håper vi skolene og andre interesserte i de to fylkene vil være med og lage en nettbasert flora for Trøndelag.

Fyll kartet med prikker!

Skoler som deltar i Nettverk for miljølære kan blant annet registrere planter gjennom disse to aktivitetene:

Fotoherbarium
Planteregistreringer

For alle planter som blir registrert i Trøndelag vil det bli laget et eget kart på disse sidene. Skolene legger inn registreringene i nettverkets database, og hver gang noen går inn på disse sidene blir kartene laget automatisk på bakgrunn av et søk i databasen. På den måten er kartene alltid oppdaterte med de siste registreringene som er gjort. Dersom du også sender inn bilder (det gjør du ved å bruke den første aktiviteten), vil bildene både være en dokumentasjon av funnet, og bidra til å bygge opp en fotosamling av planter i fylkene.

Ti arter i fokus

Selv om det blir laget et kart for alle artene som registreres, vil vi spesielt sette fokus på ti arter:

- Svartor
- Norsk malurt

- Maigull
- Klokkelying
- Tindved
- Ormetunge
- Gullmyrklegg
- Kantkonvall
- Skogsivaks
- Norsk timian

Felles oversikter og egne sider for hver deltaker

I tillegg til felles oversikter for hele fylket, vil det bli lenker til egne sider for hver deltaker. Der vil du finne de plantene og bildene som er registrert av din skole. Medlemmer i Trøndelagsavdelinga av Botanisk forening kan registrere planter knyttet til foreninga som også vil finnes på en egen side. Alle registreringene er knyttet til et geografisk område, så dersom skolen din har undersøkt flere områder, vil du også finne egne sider for hvert område.

Vil du være med? Ta kontakt med:

Faglig kontaktperson:

Bolette Bele

Planteforsk Kvithamar

7500 Stjørdal

E-post: bolette.bele@planteforsk.no

Spørsmål om database og nettsider:

Olaug Vetti Kvam

Universitetet i Bergen

Telefon 55 58 22 27

E-post: olaug.kvam@zoo.uib.no

Ekskursjonsreferater 2002

4. mai: Vårtur til Velta, Rissa.

I alt 25 personar (av desse 7 barn) møtte opp på garden Foss i Stadsbygd for å sjå på kusymra i Velta. Samstundes som dette er ein av dei nordlegaste lokalitetane for kusymre er det og ein av dei få stadane ein finn blåveis og kusymre saman. Lokaliteten er kommunalt fredningsområde og skjøtsel har starta for å hindre at gjengroinga tar knekken på kusymrepopulasjonen. Skjøtselsplanen er utarbeidd av Vitenskapsmuseet, og Planteforsk på Kvithamar er engasjert i eit skuleprosjekt som skal følge kusymra og skjøtselen.

Vi gjekk naturstien opp frå garden Foss ca. kl. 11 og returnerte ca. kl. 14. Kort orientering om staden og statusen av D.-I. Øien og Johan Rein (nabo og lærar). På grunn av den svært tidlege våren i år var mykje av blåveisen avblomstra allereie. Kusymra var godt i gang med blomstringa men ikkje på topp enno. Litt skiftande ver, med litt spredt regn, men alle fekk sjå kusymra og var godt nøgde med turen.

Turen vart og fyldig omtala i Universitetsavisa 14.05.2002.

Dag-Inge Øien

23. mai: Ettermiddagstur til Loglo.

En god håndfull deltakere tok turen, der vi angrep fra Ringvålveien først. Bortsett fra lundkarse *Cardamine impatiens*, som ble observert både ovenfor veien og senere i reservatet, var det ikke så mye nytt å finne. Vi kikket etter leddved *Lonicera xylostium*

Leddved

som er blitt rapportert fra området, men uten hell. Det var tørt, og dårlig med sopp. Knuskkjuke *Fomes fomentarius* hører ikke til de sjeldne artene! Og det var alt for sent på varen til å glede seg over skarlagen vårbege *Sarcoscypha austriaca* som kjennes fra området.

Vi fikk kikket litt på reservatet nedenfra også, hovedsakelig langs den anlagte stien. En deltaker benyttet anledningen til å fotografere albinoeksemplar av jonsokkoll *Ajuga pyramidalis*, slike ser man ikke så ofte. Unge bladskudd av lundgrønaks *Brachypodium sylvaticum* kunne observeres sparsomt langs stien. Den blir lett oversett tidlig i sesongen, noe den også lenge hadde blitt i dette området, der den ble påvist først i 1977.

Sigmund Sivertsen

3. juni: Tur til Børsåsen i Levanger.

Turen var arrangert i samarbeid Norsk Ornitologisk Forening (NOF), Nord-Trøndelag. Det var en varm og solrik ettermiddag, noe som får ta litt av skylda for at vi bare var 8 deltagere. Fra NOF stilte Magne Husby som leder og han «demonstrerte» fuglesang. Vi fikk blant annet høre rødstrupe, grønnfink, rødvingetrost og gulsanger. På den floristiske siden fikk vi med oss en del arter knyttet til løvskog og kulturmark som åkergull *Erysimum cheiranthoides*, småborre *Arctium minus*, turt *Cicerbita alpina*, gulaks *Anthoxanthum odoratum*, tveskjeggveronika *Veronica chamaedrys*, hengeaks *Melica nutans* og lundrapp *Poa nemoralis*. Denne typen kombinert plante og fugletur fungerte bra og bør kunne gjenntas også ved senere anledninger.

Kristian Hassel

20. juni: Orkideekskursjon til Hølonda

Ca. 10 deltakere dro først til Sunsethagan. Her ble det funnet korallrot, småtveblad, engmarihand, lappmarihand, flekkmarihand og krysningen engmarihand x lappmarihand i blomst. I tillegg fant vi myggblomst i knopp. Fortsatte videre til Reksåsvatnet hvor det ble funnet to eksemplarer av marisko i blomst. Videre fant vi brudespore, stortveblad, lappmarihand, flekkmarihand, engmarihand, skogmarihand, nattfiol og breiflangre i knopp. Turen endte opp ved Malsjøen (Måkeskjær). Her blomstret rødflangre, og knerota sto i knopp.

Einar Kongshaug

Marisko

15. juli: Sølendet

Etter oppmøte på P-plassen ved reservatet kl 12, gikk dei 24 ekskursjonsdeltakarane den lange naturstien. Kort stopp ved Nerlaua og fleire av postane langs naturstien med orientering om naturforholda i reservatet, forskninga og skjøtselen ved D.-I. Øien. Kafferast ved Dalbua. Det var lett-skya ver med gløtt av sol, og fin temperatur. Turen vart avslutta på Blautmyra der oppsynsmann Tom Johansen orienterte om den praktiske sida av skjøtselen, og demonstrerte utstyret som blir brukt. Turen vart avslutta ca. kl. 15.

Dag-Inge Øien

17. august: Tomset - Estenstadmarka.

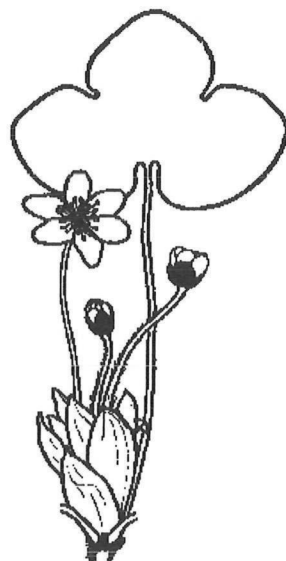
Denne ekskursjonen var spesielt rettet mot studentene som tar floristikk-kurset ved NTNU, men var også åpen for andre. Av de 55 deltakerne som møtte opp ved Rotvoll-

senteret, var 50 studenter fra floristikk-kurset. På grunn av det gode oppmøtet fant vi det best å dele gruppa i tre mindre grupper, Trond Magne Storstad stilte villig som ekstra leder, da vi kun var to i utgangspunktet. Turen gikk fra Risvollansenteret til Tomsetlia og videre innover til ei myr vest for Estenstaddammen før vi igjen returnerte mot Risvollansentret. Været var som vanlig denne sommeren varmt og pent. Vi fikk dermed en smakebit av floraen i løvskog, barskog, myr og veikant. Av arter som ble demonstrert på turen kan nevnes blåveis *Hepatica nobilis*, stankstorkenebb *Geranium robertianum*, skogburkne *Athyrium filix-femina*, saueteigl *Dryopteris expansa*, firkantperikum *Hypericum maculatum*, myrhatt *Potentilla palustris*, tvebustarr *Carex dioica*, grønnvier *Salix phylicifolia*, elvesnelle *Equisetum fluviatile*, stortaggmose *Atrichum undulatum*, kystkransmose, *Rhytidadelphus loreus*, en vårmose-art *Pellia sp.*, myrstjernemose *Campylium stellatum*, vanlig kvistlav *Hypogymia physodes*, bristlav *Parmelia sulcata* og bleiktjafs *Evernia prunastri*. Et godt tverrsnitt av vanlige arter i Trøndelag

Ingar Pareliussen og Kristian Hassel

Soppekskursjonen som tørket bort

Etter den fantastisk varme og tørre sommeren i Trøndelag, kom det ikke som noen stor overraskelse at soppekskursjonen med påfølgende soppstilling (14. og 15. september) måtte avlyses. Riktignok kom det inn både muntlige og skriftlige meldinger om fantastiske kantarell-innhøstinger, men soppmangfoldet manglet totalt. Så det var det.

Blåveis

Seinere i september og i oktober tok sopp-høsten seg litt opp, og det ble blant annet registrert falsk kantarell i store mengder på en rekke lokaliteter. Mulig var dette et resultat av nettopp den varme sommeren, vi ser den ikke ofte. For de som satser på trakt-kantarell til matauk, kom vinteren i oktober litt brått på, men pr. 1. november er det stadig håp om å finne noen av dem.

Marthe Gjestland, Sigmund Sivertsen og Thyra Solem

Vår- og forsommerekskursjoner 2003

Torsdag 22. mai.

Ettermiddagstur til Flatholman, Muruvik
Område med velutvikla strandberg og tørrbakkevegetasjon. Oppmøte 17.00 ved Vitenskapsmuseet. Mer informasjon vil komme på foreningens nettsider: http://www.ntnu.no/vmuseet/nathist/nbf_tla og i det endelige ekskursjonsprogrammet for 2003 som kommer i neste nummer av Orebladet.

28.-29. juni.

Ekskursjon til Snåsa

Oppmøte på Finsås kurssenter kl. 13.00. Lørdag ettermiddag ser vi på kalkfuruskogen i Finsåsmarka med sin rike orkidéflora, bl.a. marisko, flueblom og rødflangre. Søndag går turen til Store Landskoro like sør for Steinkjermyra i Imsdalen. Kløftområde med gammel barskog. Kalkrike berg. Nylig brukt bjørnehi beskues. Vi tar oss opp på nordsida av Steinkjerfjellet hvor det er kalkkrevende heivegetasjon. Rimelig overnatting på Finsås. Selvhushold.

Ledere: Håkon Holien og Arne Hegre.

Villblomstenes dag

Søndag 15. juni 2003

Botanisk forening og samarbeidspartnere vil arrangere "blomsterturer" flere steder i Midt-Norge.

De enkelte turene vil bli annonsert seinere.

INNHold

Artikler

Leif Galten:

- Snøgras *Phippsia* i
Forollhogna nasjonalpark 4

Småstykker, notiser ol.

- Nettflora for Trøndelag 9

Foreningsstoff

- Ekskursjonsreferater 2002 10
Vår- og forsommerekursjoner
2003 13
Møteprogram for våren 2003 16

STOFF TIL NESTE NUMMER AV OREBLADET

For at bladet skal fortsette å gi en presentasjon av plantelivet i Trøndelag, må alle som har noe å bidra med ta kontakt med redaksjonen. Det kan dreie seg om nærmest hva som helst av botanisk stoff med tilknytning til vårt område - små og større artikler, notiser om interessante funn, foto, tips om ekskursjonsområder og ideer til aktiviteter i Trøndelagsavdelingen av NBF kan være noen eksempel.

Svanholm Olav Dahle
Bugges vei 6 B
7051 TRONDHEIM

B

Returadresse:

Norsk Botanisk Forening
Vitenskapsmuseet
Institutt for naturhistorie
Erling Skakkes gt. 47A
7034 Trondheim

Møteprogram for våren 2003

Alle møtene starter kl. 19.00, og holdes i auditoriet i Suhm-huset ved Vitenskapsmuseet (samme hus som Middelalderutstillingen).

Foredragene etterfølges av enkel bevertning og sosialt samvær.

Mandag 10. februar.

Ane S. Guldahl: *Ringve botaniske hage: formidling av botanikk-faget - og et sted å luften bikkja?*

Ane er museumslektor og daglig leder ved Ringve botaniske hage. Hun vil legge fram tanker og visjoner rundt nåværende og framtidig bruk av Ringve botaniske hage.

Mandag 10. mars: Årsmøte

Bjørn Ivar Honne: *Den fenologiske hagen ved Kvithamar forskingssenter - kan vi lese klimaendringer?*

Bjørn er forsker ved Planteforsk Kvithamar. Den fenologiske hagen ved Kvithamar forskingssenter er en del av et omfattende europeisk nettverk av fenologiske hager.

Mandag 7. april.

Kaare Aagaard og Eli Fremstad: *Opplevelse av natur i Trondheim by.*

Kaare er zoolog ved Norsk institutt for naturforskning (NINA). Han er prosjektleder for et prosjekt der forskere fra ulike fagfelt ser på plante- og dyreliv og mulighetene for naturopplevelsler i Trondheim by.

Eli er botaniker ved Vitenskapsmuseet og vil ta for seg *Byens flora, fra Domkirkeparken til Dragvoll*. Hun har undersøkt hvilke planter som vokser i byens ulike miljøer, fra offentlige grøntanlegg til villastrøk og åkre på Strinda. Hun spør: Er det sammenheng mellom byens flora og arealbruk, og hva gjør vi med de restene vi har av natur i byen?

Mandag 12. mai.

Kjell Furuset: *En hyllest til løvetannen.*

Kjell er høgskolelektor ved Dronning Mauds Minne, Høgskole for førskolelærerutdanning. I foredraget vil han fortelle om løvetannen med vekt på kulturhistorie og ulike bruksområder. Den som trur at løvetann bare er et gjenstridig "ugras" vil få sjansen til å revidere sitt syn.